

Бібліографія

1. Барабаш В. І. Прогнозування нормованого розподілу корів стада за типами конституції для оптимізуючої селекції // Шляхи розвитку тваринництва в ринкових умовах. – Дніпропетровськ. – 2001. – С. 15–21.
2. Бащенко М. І., Хмельничий Л. М. Методика оцінки корів в уніфікованій системі лінійної уніфікації // Вісн. аграр. науки. – 2002. – № 6. – С. 42–45.
3. Близниченко В. Б., Сыч Н. П. Методы совершенствования продуктивных качеств красного степного скота // Разведение и искусственное осеменение крупного рогатого скота. – 1990. – № 22. – С. 3–8.
4. Зубець М. В., Буркат В. П., Єфименко М. Я., Ковтун С. І., Подоба Б. Є. Сучасний стан та перспективи генетико-селекційного і біотехнологічного моніторингу в тваринництві України // Вісн. Сумського нац. аграр. ун-ту: науково-метод. жур. – Сер.: "Тваринництво". – Суми. – 2002. – Вип. 6. – С. 3–11.
5. Козловська М. В. Селекція за господарсько-біологічними та генетичними особливостями в породотворчому процесі // Сучасні проблеми тваринництва / ІТЦР УААН. – Дніпропетровськ, 2002. – С. 6–9.
6. Кононенко Н. В., Мусяненко Ю. С., Близниченко В. Б., Мокеєв А. С., Під-пала Т. В., Дещук К. Т., Кобзев А. С. Состояние и пути совершенствования красного степного скота Украины // Труды НИИЖ «Аскания Нова». – 1982. – Вып. 2. – С. 3–9.
7. Підпала Т. В. Генезис породного перетворення в популяції червоної степо-вої худоби. – Миколаїв. – 2005. – 312 с.
8. Полупан Ю. П. Проблеми консолідації різних селекційних груп тварин // Вісн. аграр. науки. – 2001. – № 12. – С. 42–46.
9. Рубан Ю. Д. До теорії селекції тварин // Вісн. аграр. науки. – 2000. – № 3. – С. 40–42.
10. Салій І. Генеалогічна структура і сучасний генофонд жирно-молочного типу червоної молочної породи // Тваринництво України. – 2000. – № 5–6. – С. 13–15.

УДК 636.32/38.082.4

ПРИЙОМИ ВІДБОРУ ОВЕЦЬ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ

Кривий В.В.- аспірант ДВНЗ «ХДАУ»

Херсонський державний аграрний університет

Науковий керівник: Нежлукченко Т.І. д. с.- г н., професор., зав. кафедри генетики та розведення с-г тварин імені В.П. Коваленка ДВНЗ «ХДАУ»

Вівці - єдиний вид сільськогосподарських тварин, які дають найбільш різноманітну продукцію: сировину для легкої промисловості - вовну, овчини, смушки, вовновий жир та високопоживні продукти харчування - м'ясо, молоко, жир. їх особливістю є скоростиглість, невибагливість та універсальність. Проблематикою теми є підвищення чисельності поголів'я овець в Південному регіоні та отримання екологічно чистої продукції

вівчарства використовуючи прийоми відбору овець для підвищення їх відтворювальних якостей [1].

Ключові слова: вівці, вовна, овчина, смушки, вовновий жир, скоростиглість, невибагливість та універсальність, відбір.

Мета роботи: розробка методів оцінки та відбору овець, на підвищення їх відтворних якостей. Збільшення поголів'я овець в Південному регіоні України та отримання високих результатів в отриманні екологічно чистої продукції вівчарства.

Завдання: 1. Удосконалення прийомів відбору овець шляхом встановлення оптимальних класів розподілу за живою масою в різні вікові періоди.

2. Дослідження рівня продуктивних та відтворних якостей молодняку різних класів розподілу за живою масою.

3. Вивчення інтер'єрних показників овець дослідних груп, та встановлення зв'язку з продуктивними якостями.

4. Вивчення впливу факторів зовнішнього середовища на відтворні та продуктивні якості овець.

Методи досліджень: Дослідження відтворювальних якостей та продуктивності проводяться згідно зоотехнічних методів. Обробка даних здійснюється генетико - статистичними та біометричними методами з застосуванням дисперсійного, кореляційного і регресійного аналізів, відповідно до стандартних програм ПК. Інтер'єрі показники визначаються загальноприйнятими біохімічними методами [3].

Висновок: За сучасних умов господарювання племінна робота є важливою складовою технології виробництва вовни, баранини та іншої продукції вівчарства. Високі вимоги до біологічних і продуктивних якостей тварин зумовлюють необхідність диференціювання системи і методів племінної роботи. Предметом селекції в стаді повинні бути як окремі тварини, так і вся популяція овець у напрямі підвищення адаптованості до умов промислового виробництва [2].

Подальші дослідження: Вивчення племінної роботи розведення овець таврійського типу асканійської тонкоруної породи Південного регіону України та визначення впливу сезонної зміни погоди на продуктивні якості овець.

Список використаної літератури

1. Розведення с.-г. тварин /М.З. Басовський, В.П. Буркат, Д.Т. Вінничук та ін. – Біла Церква, 2001. – С.360-361.

2. УДК 636.082(075.8) Селекція сільськогосподарських тварин / Б.М. Гопка, В.П. Коваленко, Ю.Ф. Мельник, К.А. Найденко, Т.І. Нежлукченко, В.Г. Пелих, І.А. Рудик, М.І. Сахацький, О.Л. Трофименко, А.М. Угнівенко, Л.М. Цицюрський, В.І. Шеремета / За заг. ред. Ю.Ф. Мельника, В.П. Коваленка та А.М. Угнівенка. – К.: , 2007. – с.: 316 іл.

3. Сухарльов В.О., Дерев'янку О.П. Практикум з вівчарства і технології виробництва вовни і баранини: Навчальний посібник. – Харків: Еспада, 2003. – 144 с.

УДК. 619:616.72-002:636.1

ОСНОВНІ ВИДИ СТРЕС – ФАКТОРІВ В КОНЯРСТВІ

Ломако К. П. – магістр, 5 курс.

Соболь О.М. - к. с.-г. наук, доцент

Херсонський державний аграрний університет

В сучасних умовах розвитку кінного спорту ланки технологічного ланцюжка вирощування і підготовки коней до змагань прийшли в протиріччя з фізіологічними особливостями коней.

Елементи виїздки вимагають все більшої вигостреного і чистого виконання, курс - дизайнери ускладнюють конкуру не за рахунок "гри з відстанями", кроси триборства вимагають від коней високого рівня координації і ідеального підпорядкування і так далі. У зв'язку з цим нервова система спортивних коней перебуває у постійному стресі [1,2].

Поняття стресу (від англ. Stress - напруга) ввів канадський вчений Ганс Сельє в 1936 році. Під стресом він розумів особливий стан організму при дії на нього різних чинників довкілля. Копіткі дослідження показали, що незалежно від виду стрес-агента в організмі виникають дуже схожі реакції у відповідь. При дії стрес-агента тварина або пристосовується до нових умов, або гине в перші години після зіткнення з ним. Ганс Сельє підрозділяє реакцію у відповідь на три стадії:

1. Стадія тривоги або мобілізації - відбувається загальна мобілізація захисних механізмів організму, здійснюється транспортування запасів глюкози і резервного жиру до мозку і м'язів. Ця фаза триває від 6 до 48 годин.

2. Стадія резистентності або адаптації - ця стадія характеризується посиленням функції надниркових залоз, нормалізації усіх функцій організму на новому адаптаційному рівні. Вона триває до декількох тижнів. Якщо стрес-чинник продовжує свою інтенсивну дію, то настає наступна стадія.

3. Стадія виснаження - вона настає, коли незважаючи на посилене функціонування усіх систем організму стрес-агент виявляється "сильніше". Настає "дістрес", організм тварини "ламається" в найслабкішому місці, захворює. Якщо стрес-чинник продовжує діяти, то зрештою він викликає загибель тварини [3,4].

Упродовж усього життя коня, як і люди, схильні до впливу багатьох чинників, здатних викликати стрес:

1. Зоотехнічні стреси